

عملکرد غرب نسبت به جایگاه زنان و نقد آن از دیدگاه رهبری

نسیم تیموری^۱

محترم ربیعی^۲

چکیده

بررسی دیدگاه و عملکرد غرب نسبت به جایگاه اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی بانوان برای جوامعی که به نوعی در معرض تأثیرات فرهنگ غرب هستند، ضروری است. از این رو، مقاله حاضر که با روش کتابخانه‌ای و به شیوه توصیفی-تحلیلی صورت پذیرفته در تلاش است به بررسی عملکرد غرب نسبت به زنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی بپردازد و با بهره‌گیری از دیدگاه مقام معظم رهبری، آن را مورد نقد و بررسی قرار دهد. یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از آن است که غرب در عرصه اجتماعی با عدم رعایت اخلاق نسبت به زن همچنین فقدان آزادی و حجاب نگاه منحط به او دارد. در عرصه اقتصادی با عدم حق مالکیت و تصرف در سرمایه، زن تنها وسیله سوداگری سرمایه بوده و تجارت و قاچاق زن منبعی برای درآمد مالی محسوب می‌شود. در عرصه سیاسی با رسمیت نشناختن حقوق سیاسی او به نوعی دیگر به زن اهانت می‌شود. در عرصه فرهنگی با محرومیت از أخذ مدرک تحصیلی و بهره‌برداری‌های دون شأن در هنر و ادبیات، زن تنها وسیله انتفاع مردان به شمار می‌آید. به طور کلی در نظام سرمایه‌داری غرب، به خلاف آنچه که به اسلام نسبت داده اند، مردان نسبت به زنان اولویت داشته و کرامت انسانی زن نادیده گرفته می‌شود.

کلیدواژه‌ها: جایگاه زنان، نظام سرمایه‌داری غرب، مقام معظم رهبری.

۱-مقدمه

امروزه در جوامع غربی، علیرغم آنکه مدعی دفاع از حقوق زنان می‌باشند و کشورهای غرب خود را الگویی از یک جامعه مطلوب و آرمانی معرفی می‌نمایند، مسائلی نظیر تجاوز و خشونت گسترده به زنان، شکستن حریم‌های اخلاقی و انسانی و رواج همجنس‌بازی مشاهده می‌شود.

رفتارهای دوگانه آمریکا و دیگر کشورهای غربی در خصوص زنان بیانگر آن است که این کشورها بزرگترین نقض‌کننده حقوق بشر می‌باشند. تجاوز و خشونت علیه زنان در تمام طبقات اجتماعی، اقتصادی، نژادی و

^۱ دکتری تفسیر تطبیقی، پژوهشگر حوزه قرآن و حدیث (nasitev@gmail.com) ۰۹۱۲۴۱۶۷۲۶۰
^۲ دانش پژوه سطح ۲، مدرسه علمیه نجمه خاتون (س) (rabiemohtaram@gmail.com) ۰۹۱۲۲۱۳۶۵۵۵

جغرافیایی وجود دارد، در حالیکه غربیان، خود را ناجی زنان معرفی کرده و شعار حمایت از حقوق آنان را سر می دهند.

تجارت جنسی در اروپا با ریسک کم؛ اما همراه با سود کلان رواج دارد. دولت های اروپایی بودجه کمی را برای مبارزه با قاچاق دختران، زنان و کودکان اختصاص داده اند و مجازات اندکی برای قاچاقچیان انسان در اروپا وضع نموده اند. حتی زمانی که در این کشورها پلیس با قربانیان قاچاق جنسی مواجه می شود به جای بازگشت به کشورشان آنها را مورد تجاوز جنسی قرار می دهد. قیمت یک برده جنسی به اندازه بهای یک خودروی کار کرده و یک گوشی هوشمند می باشد (رشوند، ۱۴۰۱ش، خبرگزاری فارس).

مسئله حقوق زنان و جایگاه آنان در جامعه، یکی از مهمترین موضوعاتی است که مورد توجه اندیشمندان و حتی سیاست گذاران حکومتی در قبل و بعد از انقلاب اسلامی میباشد. بررسی و واکاوی این مسئله با رویکردی خردمندانه و مبتنی بر اندیشه و تدبیر، بسیار مهم و اساسی است. نقش زنان در خانواده و جامعه با آسیب های جدی مواجه می باشد که شایسته است بدان پرداخته شود.

از سویی دیگر، افرادی غرب زده و غرب گرا در کشور اسلامی ایران، فرهنگ و تمدن اروپایی و آمریکایی را بر فرهنگ و تمدن اسلامی ترجیح می دهند و با ادعای روشنفکری به انتقاد از احکام اسلامی پرداخته و متعصبانه و کورکورانه از اندیشه های غربی پیروی می نمایند.

دیدگاه مقام معظم رهبری در مورد جایگاه و حقوق زن در غرب این است که نگاه غرب به زن، نگاهی منحط، ناقص، گمراه کننده و غلط میباشد. علیرغم تبلیغات فریب گرانه تمدن غرب در مورد سپردن نقشهای عمده به زنان، زن همواره گرفتار ستم تاریخی و همه جایی است. فرهنگ غرب به ظاهر می خواهد عقب ماندگی ملامت انگیز خود را در مورد مسئله زنان جبران کند، لیکن مفاهیم انسانی در مورد زن را تحت الشعاع مسائل تبلیغاتی، سیاسی و اقتصادی قرار داده است. به شیوه منافقانه و ریاکاری شعارهای مردم پسند مانند حقوق بشر، آزادی و دفاع از حقوق زنان سر می دهند؛ در حالی که آمار زیادی در خصوص اعمال خشونت علیه زن و سوء استفاده از زن در محیط های مختلف وجود دارد. لذا با چنین اندیشه ای در غرب نه تنها مشکل زن قابل علاج نیست بلکه ارزش های واقعی زنان نادیده گرفته می شود.

این پژوهش با روش کتابخانه ای و به شیوه توصیفی و تحلیلی در تلاش است به نقد واقع بینانه و منصفانه رفتارهای غرب نسبت به جایگاه و حقوق زنان، با محوریت دیدگاه مقام معظم رهبری، بپردازد.

۲- پیشینه

پژوهش‌هایی در زمینه موضوع فوق صورت گرفته است از جمله کتاب «جایگاه و مسائل زنان در فرهنگ اسلام و تجدد» نوشته علی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب که در سال ۱۳۹۱ به چاپ رسیده، اثری مرتبط در این زمینه است. این کتاب به بررسی مواردی چون اهمیت و ریشه‌یابی مسائل زن، زن در فرهنگ غرب و منزلت و جایگاه زن در اندیشه‌های اسلامی پرداخته است.

کتاب «حقوق زنان، برابری یا نابرابری» اثر سعیده باقری فرد، که در سال ۱۳۸۶ نگاشته شده، اثری دیگر در این رابطه است. با هدف پاسخ به شبهات مسائل زنان به بررسی حقوق زنان در اسلام پرداخته و با استناد به آیات و روایات به مواردی مانند تفاوت دیه زن با مرد، اختیار طلاق در دست مردان و سنگسار زنان، اشاره نموده و از قوانین اسلام پیرامون حقوق زنان، دفاع کرده است.

کتاب «زن از دیدگاه اسلام و فمینیسم» نوشته مسلم محمدی که در سال ۱۳۹۲ چاپ شده، اثری در این مورد است. این کتاب به مطالبی چون جایگاه زنان قبل از فمینیسم، گرایش‌های مختلف فمینیسم و تحلیل و نقد نظرات آنها و وضعیت زن و خانواده در کشورهای غربی مانند فرانسه، آمریکا و هلند پرداخته است.

مقاله «نگرش اسلام و غرب به خانواده از منظر رهبر انقلاب» اثر مرتضی شعله کار، که در سال ۱۴۰۲ نگاشته شده، پژوهشی مرتبط در این زمینه است. در این تحقیق به استناد بیانات رهبر فرزانه انقلاب، به بررسی و مقایسه نگرش اسلام و غرب به خانواده پرداخته و به مواردی چون بی بندوباری و آزادی جنسی، فروپاشی خانواده، و بی هویتی نسل‌ها در غرب اشاره نموده و از سوی دیگر معیارهای مهم اسلام مانند ظهور ارزشهای انسانی در زن و مرد، زن عنصر اصلی تشکیل خانواده و نقش اصلی زن را مورد بررسی قرار داده است.

مقاله «تحلیل نسبت زن و آزادی در اسلام در مقایسه با غرب براساس آراء آیت‌الله خامنه‌ای» نوشته مریم سعیدیان و سعیده یراقی، که در سال ۱۳۹۴ با چاپ رسیده، تحقیقی دیگر در این زمینه است در این مقاله مفهوم آزادی در متون دینی و غربی، آزادی زن از قید حجاب و پوشش، همچنین آزادی از قید ازدواج و تشکیل خانواده، اختلاط زن و مرد در جوامع غربی را بررسی نموده و به آسیب شناسی آزادی زن در فرهنگ غرب پرداخته است.

مقاله «نقد دیدگاه فمینیستی سیمون دوبووار در باره ازدواج و مادری با رویکرد اندیشه‌های امام خمینی (ره)» اثر رسول رسولی پور و ناهید مهدوی که در سال ۱۳۹۲ چاپ شده، پژوهشی مرتبط در این زمینه است. در این نوشتار با مقایسه آرای سیمون دوبووار از بزرگان جنبش فمینیستی در برابر دیدگاه امام خمینی (ره)، به

موضوع ازدواج مادری پرداخته و با بیان آموزه های اسلام در این خصوص، دیدگاه فمینیستی را نقد و بررسی نموده است.

پایان نامه « جایگاه حقوق زنان در سیاست خارجی آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران » نوشته الهام استادی که در سال ۱۳۹۴ به چاپ رسیده، اثری مرتبط در این زمینه است که به بیان تئوری قدرت نرم، جایگاه حقوق مدنی-سیاسی زنان در ایالات متحده آمریکا، نقض حقوق زنان، مشاغل سینمای هالیوود پرداخته است.

پایان نامه « قلمرو آزادی پوشش در نظام بین المللی حقوق بشر، رویه اروپایی و نظام حقوق ایران » اثر مهسا حسینی که در سال ۱۳۹۹ نگاشته شده است، پژوهشی در این رابطه است. در این اثر مواردی نظیر مفاهیم و مبانی آزادی پوشش، حمایت از آزادی پوشش به عنوان جلوه ای از آزادی بیان و رویکرد قانون مجازات اسلامی نسبت به حجاب، را مورد بررسی قرار گرفته است

پایان نامه « عدالت جنسیتی از دیدگاه اسلام و غرب » نوشته فرهاد مجید حمد که در سال ۱۴۰۱ به چاپ رسیده است، اثری در این مورد است که به بررسی حقوق زن از نظر جنسیت، مفهوم جنسیت در غرب و موافقت نامه های بین المللی در مورد عدالت جنسیتی پرداخته است.

با بررسی آثار مرتبط در این زمینه در حد امکان، پژوهش هایی در مورد جایگاه فردی و اجتماعی زنان از دیدگاه اندیشمندان اسلامی یا دیگر متفکران صورت گرفته است، اما این مقاله در تلاش است به جایگاه زنان در موقعیت های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی کشورهای غربی پرداخته و با استناد به دیدگاه مقام معظم رهبری، آن را مورد نقد و بررسی قرار دهد.

۳- جایگاه اجتماعی زنان در غرب

در جوامع غربی، زن به منزله موجودی است که جنسیتش بر انسانیت او برتری داشته و از جذابیت های جنسی او در جهت تبلیغاتی برای فروش کالاهایشان، استفاده می نمایند. از سوی دیگر به دلیل فروپاشی کانون گرم خانواده ها، زن در این جوامع، بی پناه و از امنیت اجتماعی محروم می باشد.

۱-۳- نگاه منحط به زن

نگاه غرب به زن دیدگاهی منحط، ناقص و گمراه کننده است، در حالی که نگاه اسلام به زن، نگاهی عزت بخش، رشد آفرین، کرامت بخش به هویت و شخصیت زن است.

اسلام زن را به عفت، صمیمیت، حجاب و عدم اختلاط بی حد و مرز میان زن و مرد دعوت می‌کند؛ اما در غرب زن را تشویق می‌کند هنگام حضور در اجتماع خود را طوری آرایش کند تا از یک سو غرایز شهوانی خودش ارضاء شود و از سوی دیگر مورد مطامع مردان بیماردل قرارگیرد (خامنه‌ای، ۱۳۹۸ش، ص ۱۲۵).

در غرب باستان، بر اساس تحریف کتب ادیان، زن یک موجود ناقص و طفیلی بود که برای مرد آفریده شده است. اما جوامع کنونی غرب برای فرار از این نگاه منحط به زن، متأسفانه تمامی قید و بندهای حیا و عفت را از دامن وی، زدوده و با تبلیغ فرهنگ برهنگی سعی در رفع چالش‌های باستانی نموده است؛ در حالیکه با چنین تدبیری، بیش از پیش آسیب جبران‌ناپذیری بر هویت انسانی زن وارد شده است.

۲-۳- عدم رعایت اخلاق نسبت به زن

در طول تاریخ، زن همواره مظلوم واقع شده حتی در تمدن‌هایی که ادعای برابری حقوق زن و مرد را دارند بالاترین اهانت را نسبت به زن داشته‌اند. تکریم زن در جوامع غربی به گونه اهانت است و تجلیل از مقام زن منوط به آن است که می‌بایست برای مردان چشم‌نواز باشد. تمدن غرب، زن را در خانواده و جامعه شخصیتی ضعیف و مغلوب دانسته و با تحمیل فرهنگ برهنگی دست‌تپاول مرد را به شخصیت وی گشوده و او را در حد یک وسیله التذاذ تنزل داده است (همان، ص ۱۴۰ و ۱۴۲).

کسانی که در دنیای گمراه و غافل غرب ادعای حمایت از حقوق بشر را دارند در واقع ستمگران به زن هستند. در اوایل قرن نوزدهم سرمایه‌داران غربی با اختراع کارخانه‌های بزرگ به دنبال نیروی کار ارزان، بی‌توقع و کم‌درد سر بودند که زن را از خانواده به این کارخانه‌ها کشاندند و از او به عنوان کارگر بی‌توقع استفاده کردند و بدین طریق آسیب جبران‌ناپذیری به کرامت و منزلت زن وارد نمودند (ولیان، ۱۳۸۹ش، ص ۲).

با توجه به آمار فزاینده خشونت علیه زنان در جوامع غربی، تعداد زیادی از زنان در کشورهای اروپایی و آمریکا به دست شریک زندگی خود یا دیگر مردان مورد اذیت و آزار هستند. در کشوری مانند فرانسه به عنوان خاستگاه فمینیسم و مهد آزادی در اروپا، برخورد غیر اخلاقی با زنان در حدی است که رئیس‌جمهور این کشور به صراحت اظهار شرمندگی می‌کند. لذا چگونه می‌توان ادعای آنان را در خصوص حامی حقوق زنان با اینگونه خشونت‌ها و رفتارهای آزار دهنده توجیه نمود. فروپاشی اخلاقی در تمدن غرب به ویژه در آمریکا یکی از مصادیق بارز ظلم و تبعیض نسبت به زنان است (بیابانی، ۱۴۰۰ش، روزنامه جوان).

۳-۳- فقدان آزادی و حجاب

مقام معظم رهبری بر این باور است که در کشورهای اروپایی به دموکراسی، آزادی و آرای مردم توجهی نداشته و برای آن ارزشی قائل نیستند. مانند ممنوعیت حجاب در مدارس آنان، در غرب آزادی زن به معنای واقعی وجود ندارد. آنچه ترویج می شود برداشتن حفاظ و حریم میان زن و مرد است. همواره در تلاشند به نام آزادی با حجاب و عفتی که فطرت زن است، مبارزه کنند (خامنه‌ای، ۱۳۶۷ش، کنگره بین‌المللی زن و انقلاب جهانی اسلام).

علیرغم تصویب قوانین سخت‌گیرانه، علیه زنان با حجاب و مسلمانان در کشورهای غربی، برخی آمارها گویای حکایتی دیگر است؛ با وجود تبلیغات منفی علیه حجاب، پوشش برای زنان و مردان غربی یک ارزش به شمار می‌رود و برای آن احترام قائلند. یک مرکز تحصیلی و آماری در نیویورک نشان می‌دهد نسل جدید دختران در این کشور علاقه چندانی به خودنمایی و بی‌حجابی ندارند. وندی شلیت نویسنده آمریکایی بر این اعتقاد است که در حال حاضر در تمدن غرب مشکلات عدیده‌ای نظیر موسیقی‌های مخرب، فروپاشی خانواده‌ها، افزایش خانواده‌های تک‌والدی، به بن‌بست رسیدن مکاتب انحرافی موجب نگرانی زنان و دختران شده است. نسل امروز دختران از این آزادی افسار گسیخته به ستوه آمده و می‌خواهد به فطرت واقعی خویش بازگردد و با اعتراض‌های پراکنده درصدد تغییر سبک زندگی و نوع پوشش خود می‌باشند. لذا آسیب‌های فوق‌میزان گرایش به پاکدامنی را میان نوجوانان غربی افزایش داده است (خسروی، ۱۳۹۷ش، ص ۴).

در جوامع غربی با وجود آنکه مدعی آزادی و حقوق زنان در اجتماع می‌باشند، اما قوانینی در خصوص منع حجاب وجود دارد که نقض‌کننده حقوق زنان و دختران برای حفظ حجاب است. این ممنوعیت در راستای سیاست اسلام‌ستیزی دولتهای غربی و نگرانی از گرایش روزافزون مردم غرب به اسلام می‌باشد. زیرا حجاب یکی از نمادهای دین مبین اسلام بوده و بیانگر مرام و مسلک مسلمانان است.

۴- جایگاه اقتصادی زنان در غرب

در کشورهای غربی، با عنوان عدالت جنسیتی موجب می‌شوند نیروهای کارآمد صاحب‌مشاغلی شوند که متناسب با جنسیت آنها نمی‌باشد به عنوان مثال شغل پرستاری و معلمی را به مردان داده و کارهای سنگین و خطرآفرین به زنان واگذار می‌شود. از نظر اسلام زن وظیفه در آمدزایی ندارد ولی در غرب این وظیفه بر زن تحمیل شده است. زن غربی می‌بایست بخشی از هزینه‌های زندگی را تأمین کند و از سوی دیگر وظایف خانه‌داری، آشپزی و پرستاری کودک به بنگاه‌های اقتصادی سپرده می‌شود و وظایف مذکور برای زن شغل

محسوب نمی شود. در صورتیکه در اسلام برای کارکردن زن در خانه دستمزد تعیین شده است. لذا در غرب نقش کارآمد و اصیل زن در خانواده منتفی می شود (۱۴۰۱، ماهین نیوز). شعار تساوی حقوق زن و مرد در جوامع غربی، منجر به مشارکت شتاب گونه زنان در صنعت گردیده و این امر موجب ناهنجاریهای اجتماعی نظیر افزایش طلاق و آزادی های جنسی بی حد و حصر شده است. در صورتیکه از دیدگاه اسلام، اشتغال زنان در مشاغلی که با منزلت و جایگاه او در جامعه تناسب بیشتری دارد، مورد تاکید قرار گرفته است. یعنی ضمن حفظ کارکردهای اصلی خانواده، میبایست زمینه مشارکت اجتماعی و اقتصادی زنان در جامعه فراهم گردد.

۴-۱- عدم حق مالکیت و تصرف در سرمایه

سال های متمادی در کشورهای غربی، زن تنها در سیطره همسر خود یا مرد دیگری مثل صاحب کارخانه و مزرعه بود و از حقوق اصلی یک انسان در جامعه متمدن برخوردار نبود، حق مالکیت و تصرف در سرمایه خود را نداشت؛ حتی مالک اموال موروثی خودش هم نبود و اموال او در اختیار همسرش بود؛ بعد از آنکه زن را در میدان کار و فعالیت وارد نمودند تمام وسایل را برای لغزش زن فراهم کردند و او را در جامعه رها و بی پناه گذاشتند.

طبق بررسی جامعه شناسان اروپا، در این کشورها اعطای حق مالکیت برای زن بعد از راه اندازی کارخانه هایی بود که با تکنولوژی مدرن نیاز به کارگر داشتند. لذا به دلیل بهره گیری از نیروی کار ارزان، زنان را به عرصه کار دعوت نموده و به آنها حق مالکیت داده شد (خامنه ای، ۱۳۹۸ش، ص ۱۴۷).

۴-۲- زن وسیله سوداگری سرمایه داری در غرب

رهبر معظم انقلاب بر این باور است که در اسلام بر خلاف نظام سرمایه داری غرب، زن و مرد از امتیازات قانونی، فکری، نظری و عملی یکسانی برخوردار هستند. اما غربی ها به دروغ مردسالاری ذاتی خود را به اسلام نسبت می دهند. دیدگاه نظام سرمایه داری غرب، بر مبنای برتری سرمایه بر انسان است. بدین معنا که هر کس ثروت اندوزی بیشتری دارد از ارزش ماهوی بیشتری برخوردار است. لذا با توجه به خصوصیات مردان در سرمایه اندوزی، نظام سرمایه داری در غرب، بر اساس مردسالاری می باشد. عرصه کار و نگاه لذت جویانه به زن دو سوء استفاده اساسی غرب از زن بوده و به عناوین مختلف زن را قانع می کند که منفعت و ارزش او در رفتاری است که جذابیت های جنسی اش را برای مردان برجسته تر نماید؛ و بدین صورت بزرگترین ضربه را به جنسیت و

جایگاه زن وارد می‌نماید. ادعای غرب در دفاع از حقوق زنان در سرمایه‌داری چیزی جز اسارت و اهانت به زن نمی‌باشد (خامنه‌ای، ۱۴۰۱ش، دیدار در جمعی از بانوان).

زن در طی سال‌های متمادی وسیله‌ای برای سوداگران سرمایه‌داری غرب است و کرامت انسانی زن نادیده گرفته می‌شود. مسئله زن در میدان‌های مختلف به صورت یک سرمایه و ابزاری جهت سوداگری درآمده و در راستای این فرهنگ‌سازی ذهن‌های مرد و زن تمام دنیا را بر سر دو راهی یک وسوسه و گمراهی بزرگ قرار می‌دهند (خامنه‌ای، ۱۳۹۸ش، ص ۱۴۹).

کریس هجز، نویسنده آمریکایی بر این باور است، هر ساله سیزده هزار فیلم پورنو در آمریکا تولید می‌شود که درآمد جهانی پورنو شامل پخش فیلم در هتل‌ها، کلوپ‌ها و صنعت رو به گسترش الکترونیک در این بخش، در سال ۲۰۰۶، حدود ۹۷ میلیارد دلار بوده است. این درآمد با درآمد شرکت‌های پیشرو در حوزه فن‌آوری مانند مایکروسافت، گوگل، یاهو و اپل برابری می‌کند. در جایی دیگر توماس مور نویسنده معروف در آمریکا در مورد وضعیت این کشور مدعی است که سال‌ها است مذهب خویش را از دست داده و زندگی در غیاب دین، توأم با معنا و امید کاذبی است که بیشتر از هر زمان دیگر به منجلا ب تبدیل شده و در تصویرگری پورنوگرافی به بیراهه رفته‌اند. توماس بر این باور است که در آغوش فرشتگان به درون جهنم رفته و تنها شاهد حماقت و بی‌احساسی روزافزون هستند (شفیعی سرستانی، ۱۳۹۰ش، ص ۷۶).

پیشرفت نظام سرمایه‌داری در غرب مبتنی بر انباشت ثروت می‌باشد. لذا جهت نیل به اهداف مادی خود، پدیده انسانیت‌زدایی از گروه‌های ضعیف‌تر به ویژه زنان، اتفاق می‌افتد. اما در جوامع اسلامی این دیدگاه نسبت به کرامت انسانی زن پذیرفته نیست و تولید ثروت می‌بایست ابزاری برای زندگی توأم با آرامش بوده و حقوق انسان‌ها در نظر گرفته شود.

۴-۳- تجارت و قاچاق زنان

طبق گزارش سازمان ملل، تجارت و قاچاق زنان، رشد چشمگیری داشته و زنان و دختران را در آمریکای لاتین، برخی کشورهای آسیایی و سایر کشورهای فقیر با عناوینی نظیر کار، ازدواج جمع نموده و در شرایط بسیار سختی تحویل مراکزی می‌دهند که انسان از تصور آن متاثر می‌شود. تمام این نامعادله‌های ظالمانه به دلیل نگاه غلط در مورد جایگاه زن در جامعه است. رهبر معظم انقلاب بر این اعتقاد است که در مورد مسئله زن از غرب می‌بایست طلبکار شویم؛ زیرا به زن ظلم نموده و با نام اشتغال، آزادی و مسئولیت دادن، زن را تحت

فشارهای روحی، روانی، عاطفی و اهانت شخصیتی قرار داده اند (خامنه‌ای، ۱۳۹۰ش، دیدار در جمعی از بانوان نخبه).

بر طبق گزارش کارشناسان شورای اروپا در مورد تجارت زنان اروپای شرقی به عنوان بردگان هزاره سوم، میزان درآمد ناشی از این تجارت سالانه تا سیزده میلیارد دلار است. آلمانی‌ها سالیان هفتاد میلیارد مارک، خرج روسپی‌ها می‌کنند. در آمد این تجارت بیش از تجارت هروئین است. چنانچه یونیسف یک از دلایل عمده قاچاق زنان را سود سرشار از آن می‌داند (رمضان نرگسی، ۱۳۸۳ش، ص ۶۲).

در زمان گذشته قاچاق انسان از کشورهای جهان سوم و آفریقایی صورت می‌گرفت اما امروزه در اروپا دختران و زنان از کشورهای اروپایی قاچاق می‌شوند. مبدا بیشتر این قاچاق‌ها از کشورهای اروای شرقی به مقصد اروپای غربی می‌باشد. طبق آمار اتحادیه اروپا تعداد زنان قربانی بردگی جنسی در این قاره سالانه به پانصد هزار نفر افزایش یافته و تجارت غیرقانونی انسان، بالغ بر ده میلیارد دلار درآمد نصیب تاجران سودجو می‌نماید. تحقیقات نشان می‌دهد افرادی که در دام شبکه‌های قاچاق اروپا گرفتار میشوند در ابتدا به منظور مهاجرت و یافتن کار و آینده‌ای بهتر اقدام نموده و با اعتماد به هر گروهی، به سوی مرکز تمدن و حقوق بشر روانه می‌شوند؛ اما در نهایت مورد استثمار جنسی قرار می‌گیرند. به گفته کارشناسان، آمریکا جزء سه کشور نخستینی است که به عنوان مقصد قاچاق چپان زنان به شمار می‌رود. حکومت آمریکا که سابقه خوبی نیز از بهره‌برداری سیاهان در گذشته ندارد، اقدام جدی برای مبارزه با برده‌داری نوین که استثمار جنسی از ملزومات آن می‌باشد، انجام نمی‌دهد؛ و درآمد یکصد و هشتاد و شش میلیارد دلاری از تجارت جنسی و صنعت فحشا، دلیل آشکاری برای توجیه دولت مردان آمریکا جهت آزاد گذاشتن غیر رسمی این پدیده شرم آور می‌باشد (۱۳۹۴ش، روزنامه مشرق).

۵- جایگاه فرهنگی زنان در غرب

رهبر معظم انقلاب ظلم و ستم نسبت به زن را در فرهنگ غرب بیشتر از سایر فرهنگ‌ها توصیف نموده و بر این باورند که در این فرهنگ زن و مرد از جهت رفتارهای اجتماعی تفاوتی ندارند اما طبق آمارهای قطعی، زن در داخل خانواده مورد ظلم قرار می‌گیرد. تواناییها و تلاش و رای او نادیده گرفته می‌شود. بزرگترین آسیب به زن در فرهنگ غربی این است که همسر او با زنان دیگر ارتباط عاطفی و جنسی و رابطه صمیمی داشته، در صورتیکه شریک زندگی او از این نیازهای روحی و عاطفی محروم است. لذا کسانی که مدعی دفاع از حقوق زن هستند نباید فرهنگ منحرف غرب را ملاک و معیار ارزش برای زن قرار دهند. زیرا چنین فرهنگی نا موفق بوده و به خلاف رضایت خداوند عمل می‌کند (خامنه‌ای، ۱۳۷۶ش، دیدار با زنان نماینده در مجلس شورای اسلامی).

۵-۱- محرومیت از اخذ مدرک تحصیلی

در کشورهای غربی در گذشته نزدیک، زنان بسیاری در مراکز عالی تحصیل می کردند اما مدرک تحصیلات عالی به آنها داده نمی شد. در یکی از مطبوعات کشورهای غربی پیرزنی معرفی شده بود که در سال ۱۹۱۷ یعنی حدود هفتاد سال قبل در مقطع دکترا تحصیلات عالی داشته اما به او مدرکی داده نشده است. زیرا تا سال ۱۹۴۷ در انگلستان زنان از اخذ مدرک تحصیلی محروم بودند و با این وضعیت در مقابل جمهوری اسلامی مدعی حقوق زن شده اند. در چنین سالهایی که حقارت فرهنگی متوجه زنان بود، به بانوی اصفهانی اجازه اجتهاد از مجتهدان درجه اول داده و در اصفهان حوزه تدریس فلسفه و فقه دایر نمودند. (خامنه ای، ۱۳۷۶ش، دیدار در در مرقد امام خمینی).

در انگلستان علیرغم آنکه دختران تا پایان دوره متوسطه، موفقیت های تحصیلی کسب می کنند، اما به محض رسیدن به سطوح بالاتر و ورود به بازار کار، امتیاز و برتری آنان نسبت به پسران پایان یافته و کمتر وارد دانشگاه می شوند، و از فرصت های شغلی کمتری برخوردار می باشند و در نظام آموزش و پرورش این کشور ساختاری تبعیض آمیز وجود دارد و موجب می شود آینده تحصیلی و موفقیت های شغلی زنان را تحت تاثیر قرار دهد، لذا ساختار فوق مانع از اعتماد به نفس و یادگیری مهارت ها و بروز توانایی های زنان می شود (غفاری، ۱۴۰۰ش، مجله ویستا).

۵-۲- نگرش ظالمانه غرب به زن، در عرصه هنر و ادبیات

نگرش غرب نسبت به زن مبتنی بر عدم برابری و تعادل است. شعارهای غرب جهت حمایت از زنان پوچ و خلاف واقعیت است. افرادی که با ادبیات غرب، رمان و داستان و نمایشنامه های اروپایی آشنا هستند، می دانند که در فرهنگ اروپایی از دوران قرون وسطی تا اواخر قرن فعلی، زن موجودی درجه دوم بوده است. غربی ها نه تنها در عرصه کار و فعالیت اقتصادی، بلکه در عرصه هنر و ادبیات زن را مورد ظلم قرار داده اند، و دیدگاه آنان به زن، در نقاشی ها و کارهای هنری مشهود می باشد و جنبه های مثبت و ارزش های والای زن نادیده گرفته می شود و به مهر و عطوفتی که خداوند در نهاد زن به ودیعه گذاشته شده است توجه چندانی نداشته اند. آنان زن را موجودی مصرف کننده و کارگری کم توقع و ارزان تلقی می کنند (خامنه ای، ۱۳۹۸ش، ص ۱۱۴).

در فرهنگ غرب، آزادی زن از قیودات انسانی به عنوان رسالت زن مدرن مطرح شد. در عرصه هنر از طریق چاپ تصاویر عریان و نیمه عریان، زنان به اصطلاح هنرپیشه در نشریات و پخش فیلم های مستهجن از طریق

رسانه‌های بین‌المللی و سینما ایفاء نقش می‌نمایند. جایگاه اجتماعی، زنان را در موقعیتی پست و بی‌ارزش قرار می‌دهند (نصیری، ۱۳۸۴ش، ص ۱۵).

بنابراین در هر جامعه جهت نیل به وضع مطلوب در اخلاق، هنر و ادبیات، می‌بایست از عناصر سازنده آن جامعه یعنی زن و مرد، به طور سالم و خردمندانه و به دور از هر گونه تبعیض بهره مند شود؛ به گونه ای که مرد مظهر جلال و زن جلوه جمال حق تعالی باشد.

۵-۳- زن ابزاری برای انتفاع مردان

رهبر معظم انقلاب بر اعتقادند، جایگاه زنان در جوامع غربی نسبت به مردان، موقعیتی نابرابر و غیرعادلانه است. مرد طرف ذینفع و زن طرف مورد انتفاع است و شان اجتماعی زن را به تدریج و با شیوه های گوناگون تبلیغاتی، اینگونه معرفی نموده اند. لذا در فرهنگ غربی چنانچه زن بخواهد شخصیت اجتماعی داشته باشد ناگزیر به نمایش جذابیت‌های جنسی خود می‌باشد حتی نوع پوشش زن در مجالس رسمی می‌بایست برای طرف ذینفع یعنی مرد، چشم‌نواز باشد و این امر بزرگترین ضربه و اهانت به زن می‌باشد. متأسفانه دیگران هم از این فرهنگ نادرست غرب پیروی می‌کنند و اگر در جامعه‌ای با مسئله آرایش و تبرج زنان در محیط‌های عمومی مخالف شود، جنجال خواهد شد. درحالی که اگر در جامعه‌ای عریانی زنان مطرح باشد هیچ سر و صدایی در دنیا بلند نمی‌شود. لذا یک فرهنگ و سیاستی وجود دارد که سال‌های متمادی در صدد تثبیت جایگاه زن به شیوه غلط و اهانت‌آمیز می‌باشد (خامنه‌ای، ۱۳۹۰ش، دیدار در جمعی از بانوان نخبه).

با وجود بحران‌ها و چالش‌های زیادی که جامعه بشری با آن مواجه بوده، جوامع غربی، شعار برابری جنسی را ملاک ارزیابی پیشرفت و توسعه دولت‌ها می‌دانند. در خوشبینانه‌ترین وضعیت می‌توان گفت بدلیل آنکه غرب از ظلم تاریخی نسبت به زن، رنج می‌برد در صدد جبران آن برآمده و با موضوع برابری، سعی در آرامش ظاهری در وجدان بشری دارد. زن در غرب زمانی براساس اندیشه‌های یونانی و تحریفات متون مقدس به منزله جنس دوم تلقی شده و در حال حاضر با نگاه مادی و غریزی نشأت گرفته از لذت، با شعار برابری جنسی هم صدا شده است و به دلیل عدم شناخت جایگاه واقعی زن، ضربه مهلک دیگری بر قامت عقیف زن در طول تاریخ نموده است و زن را وسیله ای برای انتفاع مردان و لذت جویی جنسی قرار داده است. لذا نگاه غرب به زن نگاهی تجاری و غیر انسانی است و زنان را از کرامت و انسانیت دور کرده و به موجودی بی هویت تبدیل نموده است (درگاهی، ۱۳۹۳، خبرگزاری فارس).

در فرهنگ غرب، زن عامل بی‌بند و باری و ابزاری برای اطفای شهوت مرد می‌باشد و با رویگردانی از عقل در منجلاب فحشاء و فساد اخلاقی غوطه ور شده و هویت انسانی خود را بکلی فراموش نموده است. با تبرج و خود نمایی مورد مطامع چشم‌های هرزه‌مردان بوده و بدین صورت ظلمی که در غرب به زن شده است در تمام دوران تاریخ بشریت بی‌سابقه است.

۶- موقعیت سیاسی زنان در غرب

زن در فرهنگ غرب از جهت حق سیاسی، حق رأی، حق ورود به میدان‌های اجتماعی و سیاسی مورد ظلم و جفا واقع شده است. در سالهای ۱۹۲۰ به بعد در اروپا، آمریکای لاتین و کشورهایی که تحت تاثیر فرهنگ غرب بودند زنان بتدریج وارد میدان‌های سیاسی شدند و قبل از آن زنان از حق رأی و دیگر حقوق انسانی محروم بودند (خامنه‌ای، ۱۳۹۸ش، ص ۱۱۷).

۶-۱- وسیله تمتع مردان

بزرگ‌ترین ضربه و اهانت زن از سوی سیاست‌های غربی می‌باشد حتی فمنیست‌های انحرافی که لایه‌های متعددی دارند، متوجه اعمال خود نیستند و سیاستگذاران در پشت صحنه در صدد ضایع نمودن جنس زن می‌باشند و او را مظهری برای استفاده شهوانی مرد می‌دانند. در یک مجلس رسمی یک مرد می‌بایست با لباس رسمی و پاپیون زده و یقه بسته وارد شود؛ اما یک زن در همان مجلس بایستی بخش‌های مهمی از بدنش عریان باشد و اگر بدون جذابیت‌های زنانه وارد شود، محل اشکال است (همان، ص ۱۳۸).

از دیدگاه رهبر معظم انقلاب، تمرکز دشمنان بر مقوله زن و اهانت به کرامت انسانی او یکی از مبانی هجوم سیاسی، تبلیغاتی علیه زنان در غرب می‌باشد. لذا می‌بایست با روشنگری در افکار عمومی جهان مانع تحقق اهداف سیاست‌گذاران غربی در حمله به مبانی اسلام در قبال زن شد. ایشان نگاه اسلام به خانواده را متعالی و جذاب دانسته و تاکید می‌نمایند بسیاری از مشکلات زنان مربوط به مسائل خانواده است. چنانچه این معضلات حل شود زنان در عرصه سیاست و اجتماع موقعیت بهتری خواهند داشت. و معظم له بر این باورند جنسیت در نگاه اسلام امری ثانوی و عارضی بوده و در کارکردهای زندگی معنا و مفهوم داشته و در جایگاه زن و مرد در اسلام تاثیری نخواهد داشت (خامنه‌ای، ۱۳۸۶ش، سومین نشست اندیشه‌های راهبردی).

۶-۲- عدم به رسمیت شناختن حقوق سیاسی زنان

در جوامع غربی، بعد از قرن‌های متمدنی حق ورود به سیاست به زن اعطا شد و کاندیدا شدن او را جهت مسندهای سیاسی و اجتماعی پذیرفتند (خامنه‌ای، ۱۳۶۶ش، کنگره جهانی زن).

علیرغم آنکه آمریکا به عنوان نخستین کشورهایی که قانون اساسی مدرن و پیشرفته را تدوین و در سالهای پایانی قرن ۱۸ آن را اجرا نمود؛ در این کشور تا سالهای آغازین قرن بیستم، زنان حق مشارکت سیاسی نداشتند و بعد از پایان جنگ جهانی اول و شرایط خاص اجتماعی، توانستند در تعیین سرنوشت سیاسی خود شرکت نمایند. در فاصله دو جنگ جهانی، تحولات سیاسی و اجتماعی، موجب شد تا زمینه فعالیت سیاسی زنان آشکارتر گردد. طبق کنواسیون بین المللی «تبعیض علیه زنان» قائل شدن هرگونه تمایز، استثناء یا محدودیت بر اساس جنسیت، در تمام زمینه‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ممنوع گردید، لذا رهبر معظم انقلاب در این باره معتقدند پیوستن به معاهده فوق برای مسلمانان و دولت‌های کشورهای اسلامی، در صورت پایبند بودن به احکام نورانی و حیات بخش اسلام، جایز نیست. زیرا مفاد عهدنامه با احکام اسلام در تضاد است مگر آنکه موارد تضاد آن اصلاح شود. بنابراین یکسان‌سازی فرهنگی به ویژه تعمیم فرهنگ غرب و استحاله فرهنگی کشورهای در حال توسعه، موجب بی‌توجهی به تفاوت‌های طبیعی زن و مرد و ظلم مضاعف و جدیدی به زنان خواهد شد و تزلزل نظام خانواده از پیامدهای منفی کنواسیون مذکور می‌باشد (ستاری و بلندیان، ۱۳۹۴ش، ص ۱۰).

۷- نتیجه‌گیری

آنچه امروزه سیاست غرب در مورد جایگاه زنان در اجتماع ترویج می‌کند، جاهلیتی بر مبنای بی‌عدالتی، تبعیض و نادیده گرفتن کرامت انسانی زن می‌باشد. تمدن غرب نسبت به مسائل زنان، دیدگاهی غلط و گمراه کننده دارد. متأسفانه دستگاه‌های تبلیغاتی کشورهای اروپایی در تلاش است برداشت ناشایست و مهلک خود را بصورت سکه رایج در دنیا مطرح نماید. لذا به منظور دستیابی به راهکاری عادلانه و منطبق بر کرامت انسانی زن، میبایست ذهن‌ها را از تفکرات نادرست غربیها نسبت به زنان، تخلیه نمود. زیرا اینگونه افکار مبتنی بر معرفت شناسی مادی و غیرالهی است؛ و هرگز نمی‌تواند مایه سعادت و هدایت جامعه بشری باشد. بلکه شناخت حقایق آفرینش می‌بایست بر مبنای معرفت شناسی الهی و اعتقاد توحیدی باشد.

عملکرد غرب در مورد مسائل زنان بر طبق نگاهی کاسب‌گرانه، مادی و اقتصادی است. یعنی در اروپایی که زن حق تصرف در مایملک خود را نداشت و دارائی او متعلق به همسرش بود، با انقلاب صنعتی مسئله اشتغال زنان در کارخانجات به عنوان نیروی کار ارزان و کم‌توقع مطرح شد. و در عرصه سیاست نیز حق رای دادن، بعد از دموکراسی در غرب به زن داده شد. و ارزش و مطلوبیت زن در محیط اجتماع منوط به پوشش کمتر است که

حکمتی جز بهره مندی چشم‌های مردان بیمار دل ندارد. متأسفانه فرهنگ غرب در تمام دنیا گسترش یافته و یکی از مهمترین وظایف زن جلوه‌گری در جامعه می‌باشد. آنچه که امروزه در فرهنگ غرب به عنوان آزادی برای زنان مطرح است در واقع آزادی در بعد حیوانی او و بی بند و باری اخلاقی است.

مقام معظم رهبری در مورد حل بحران مسئله زن در دنیا بر این باورند که ابتدا می‌بایست با تبیین فرهنگ اسلام در خصوص جایگاه واقعی زن در جامعه و ارزش انسانی او با هرگونه کج فهمی و نگاه غلط تمدن غرب نسبت به زنان، مبارزه نموده و در مرحله بعد نقش اساسی زن در حوزه خانواده بیان شود. امروزه بحران‌هایی از قبیل بحران آب، بحران هوا و انرژی از مسائل اصلی بشریت محسوب نمی‌شود بلکه مشکل اصلی، مسائل مرتبط به معنویت و اخلاق انسان و رفتار اجتماعی آنان با یکدیگر است که یکی از آنها مسئله مرد و زن و جایگاه زن در خانواده و اجتماع می‌باشد. از دیدگاه ایشان بزرگترین ضربه، اهانت و حق‌کشی در مورد مسئله زن، این است که در محیط اجتماعی، فرهنگی حاکم شود که زن به عنوان طرف مورد انتفاع برای مردان که ذینفع می‌باشند مطرح شود و دیگران نیز از این فرهنگ غلط پیروی نمایند.

در این پژوهش سعی شده است جایگاه واقعی زنان در غرب، در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی تبیین شود و با محوریت دیدگاه رهبری مورد نقد و بررسی قرار گیرد با امید به آنکه بتوان گامی در جهت بصیرت و روشنگری زنان جامعه برداشت تا دستگام‌های تبلیغاتی غرب نتوانند با شعارهای جذابی همچون «زن، زندگی، آزادی» آنها را فریب دهند.

منابع

- ۱) احمدپور، علی، بررسی جایگاه روان‌شناختی در اسلام و تمدن غرب براساس منظومه فکری مقام معظم رهبری ۱۴۰۲.
- ۲) بیابانی، مینا، فروپاشی اخلاقی در غرب، مصداق بارز ظلم به زنان، روزنامه جوان ۱۴۰۰.
- ۳) حسینی، مهسا، قلمرو آزادی پوشش در نظام بین‌المللی حقوق بشر، رویه اروپایی و نظام حقوق ایران ۱۳۹۹.
- ۴) حسینی حنیف، احمد، موقعیت مالی زن در نظام‌های حقوقی اسلام و غرب ۱۳۸۲.
- ۵) حمد، مجید، عدالت جنسیتی از دیدگاه اسلام و غرب ۱۴۰۱.
- ۶) خامنه‌ای، علی، جایگاه و مسائل زنان در فرهنگ اسلام و تجدد، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۳۹۸.
- ۷) پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، بیانات ایشان در مناسبت‌های مختلف
- ۸) خسروی، مرجان، بررسی آزادی حجاب و وضعیت پوشش زنان در غرب 1397.

- (۹) درگاهی، زینب، چرا غرب شعار برابر جنسی را ملاک ارزیابی توسعه دولت می داند؟ ۱۳۹۳.
- (۱۰) رحمتی، حسین علی، کرامت زن در اسلام و غرب ۱۳۸۶.
- (۱۱) رسولی پور، رسول؛ مهدوی، ناهید، نقد دیدگاه فمینیستی سیمون دبووار در باره ازدواج و مادری با رویکرد اندیشه امام خمینی (ره) ۱۳۹۲.
- (۱۲) رمضان نرگسی، رضا، پدیده قاچاق زنان، تهران، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما ۱۳۸۳.
- (۱۳) روزنامه مشرق، بردگی جنسی در غرب و استقبال غربی ها از کالای تجارت جنسی ۱۳۹۴.
- (۱۴) سعیدیان، مریم، راهکارهای مقابله با فرهنگ غرب در خصوص مسئله زن در بیانات امام خامنه ای، خبرگزاری فارس. ۱۳۹۶.
- (۱۵) ستاری، الهام، تاثیر حقوق زنان در سیاست خارجی آمریکا در مقابل جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۴.
- (۱۶) سعیدیان، مریم؛ یراقی، سعیده، تحلیل نسبت زن و آزادی در اسلام و مقایسه با غرب براساس آراء آیت الله خامنه ای ۱۳۹۴.
- (۱۷) شفیعی سروستانی، ابراهیم، نظام سلطه و رسانه، قم، نشر صدا و سیما جمهوری اسلامی ۱۳۹۰.
- (۱۸) شعله کار، مرتضی، نگرش اسلام و غرب به خانواده از منظر رهبر انقلاب ۱۴۰۲.
- (۱۹) غفاری، سونیا، زنان و آموزش در غرب مجله ویستا ۱۳۹۹.
- (۲۰) فاطمی پور، مهدی، نگاه غرب به زن کالاگونه و ابزاری است ۱۴۰۲.
- (۲۱) مختاری، سونیا، زنان و آموزش در غرب مجله موفقیت ۱۴۰۰.
- (۲۲) مختاری، محمدحسین، زن و رویای آزادی در غرب ۱۳۸۸.
- (۲۳) نصیری، محمد، احکام روابط زن و مرد در مسائل اجتماعی قم، پژوهشکده تحقیقات اسلامی ۱۳۸۴.
- (۲۴) ولیان، میلاد، جایگاه زن و خانواده در تمدن غرب، سایت پژوهشکده باقرالعلوم (ع)، ۱۳۸۹.
- (۲۵) یادداشت مدیر ماهین نیوز، اقتصاد زن در خانواده، ۱۴۰۱.

